

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJACH CHEMII
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

(procentowy system oceniania i średnia ważona)

I. Cele ogólne oceniania na lekcjach chemii:

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie
- motywowanie ucznia do dalszej pracy
- wdrażanie do samokształcenia
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej (ewaluacja) na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem

II. Metody i formy oceniania - narzędzia oceniania:

- 1) Sprawdziany (45 min., 1,5 godz.),
- 2) prace klasowe,
- 3) kartkówki (10-15 min.) – mogą być zapowiedziane lub nie, obejmują zagadnienia z 3 ostatnich lekcji,
- 4) diagnozy, zadania egzaminacyjne (gimnazjalne i maturalne),
- 5) projekty indywidualne lub grupowe,
- 6) aktywność i praca na lekcji (indywidualna lub grupowa),
- 7) przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji,
- 8) odpowiedzi ustne,
- 9) zadania domowe – należy je odrabiać systematycznie, po każdej lekcji,
- 10) zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, karty pracy,
- 11) udział w konkursach chemicznych i olimpiadzie chemicznej.

Korzystanie na pracach pisemnych z niedozwolonych źródeł informacji powoduje otrzymanie 0% (ocena niedostateczna w dzienniku elektronicznym) bez możliwości poprawy pracy oraz wpisanie negatywnej uwagi z zachowaniem do dziennika. **Sprawdziany są obowiązkowe. W przypadku nieobecności** na sprawdzianie należy napisać ją w ciągu 2 tygodni po powrocie ucznia do szkoły lub w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez nauczyciela. **Nieobecność** na sprawdzianie oraz na dodatkowym terminie poprawy powoduje otrzymanie 0% (ocena niedostateczna w dzienniku elektronicznym). **Poprawa oceny niedostatecznej ze sprawdzianu** odbywa się poza lekcjami chemii na konsultacjach. Jedną pracę można poprawiać tylko jeden raz. **Uczeń, który opuścił przynajmniej dwukrotnie pierwszy termin sprawdzianu** z przyczyn innych niż udokumentowana choroba lub przypadek losowy, zobowiązany jest do napisania sprawdzianu zaliczeniowego z semestru. Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni. Nauczyciel oddając prace omawia je, podaje punktację i wskazuje mocne i słabe strony uczniów. Każdy uczeń otrzymuje pracę do wglądu wyłącznie na lekcji, na której nauczyciel rozdaje sprawdzone prace. Prace nie są wynoszone przez ucznia i pozostają do wglądu dla rodziców lub opiekunów. Wszystkie prace są archiwizowane przez 1 rok.

III. Sposób i terminy diagnozowania

Lp.	klasa	Typ diagnozy	Termin
1	2 alfa, 2 beta i 2 omega	Zadania egzaminacyjne	czerwiec 2018
2	3 alfa i 3 beta	Zadania egzaminacyjne	grudzień 2017 marzec 2018
3	1C i 1D	Diagnoza wstępna po gimnazjum	wrzesień 2017
4	2C i 2D	Diagnoza po klasie drugiej (zadania maturalne)	czerwiec 2018
5	3C i 3D	Próbne egzaminy maturalne	grudzień 2017 - kwiecień 2018

IV. Sposób klasyfikowania:

Wszystkie wyniki osiągnięć ucznia wyrażone są w procentach, natomiast w dzienniku lekcyjnym są zapisane w formie oceny szkolnej (bdb-5, db-4, dst-3, dop-2, ndst-1). Na podstawie wyników procentowych wystawiana jest ocena semestralna/roczna z zastosowaniem średniej ważonej. Ocena na koniec semestru/roku jest wyliczona ze **wszystkich** uzyskanych wyników procentowych z zastosowaniem **średniej ważonej** (ocena roczna jest wyliczona ze wszystkich wyników otrzymanych w ciągu roku szkolnego, tj. z I i II semestru):

- **waga 3** – sprawdziany, prace klasowe obejmujące cały dział, diagnozy, zadania egzaminacyjne oraz poprawy tych prac,
- **waga 2** – projekty, prezentacje, kartkówki i odpowiedzi ustne obejmujące 3 tematy, przygotowanie i przeprowadzenie lekcji,
- **waga 1** – zadania domowe, aktywność na lekcji, zeszyty, karty pracy.

V. Kryteria oceny ucznia - skala procentowa i średnie z dziennika elektronicznego:

Ocena klasyfikacyjna semestralna/roczna ustalana jest według następującego schematu:

Lp.	Zakres średniej ważonej obliczonej na podstawie wyników procentowych [%]	Zakres średniej ważonej obliczonej na podstawie ocen szkolnych (dziennik elektroniczny)	Ocena semestralna/roczna
1	0 – 39	0,00 – 1,75	niedostateczny
2	40 – 54	1,76 – 2,75	dopuszczający
3	55 – 75	2,76 – 3,75	dostateczny
4	76 – 89	3,76 – 4,75	dobry
5	90 – 100	4,76 – 5,00	bardzo dobry

VI. Warunki poprawy oceny jednostkowej i klasyfikacyjnej (nieodstatecznej semestralnej):

Poprawie podlegają wyłącznie oceny nieodstateczne ze sprawdzianów. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się poza lekcjami, w ciągu 1 tygodnia od rozdania prac i tylko 1 raz. Oceny z odpowiedzi ustnych, kartkówki i inne nie podlegają poprawie. Przy pisaniu poprawy sprawdzianu punktacja nie zmienia się, otrzymane oceny są wpisywane do dziennika (ocena nieodstateczna z poprawy nie jest wpisywana powtórnie do dziennika).

Warunki poprawy oceny klasyfikacyjnej (nieodstatecznej semestralnej):

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wystąpić z pisemnym wnioskiem wraz z uzasadnieniem do nauczyciela prowadzącego zajęcia z chemii, o podwyższenie oceny z tych zajęć, w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego semestralnej ocenie klasyfikacyjnej z chemii. Wniosek należy złożyć w sekretariacie szkoły.

UWAGA: Przewidywana ocena może ulec zmianie, po uwzględnieniu ostatnich prac kontrolnych.

2. Uczeń zobowiązany jest w przypadku chęci uzyskania oceny wyższej do napisania egzaminu semestralnego, który może zawierać zadania otwarte i zamknięte z semestru I. Zadania dostosowane są do profilu, poziomu klasy oraz do wymagań programowych na poszczególne oceny. **Ocena uzyskana z testu jest jednoznaczna i nie podlega zmianie, otrzymuje ją uczeń na I semestr niezależnie od wcześniej zaproponowanej przez nauczyciela.**

3. Wniosek o podwyższenie oceny można złożyć tylko wtedy, jeśli uczeń spełnia wszystkie poniższe warunki:

- 1) ma bardzo wysoką frekwencję (co najmniej 90%) na zajęciach szkolnych, w szczególności na zajęciach edukacyjnych, z których wnioskuje o podwyższenie oceny,
- 2) wszystkie opuszczone przez niego godziny są wiarygodnie usprawiedliwione, w szczególności dotyczy to nieobecności na zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- 3) wszystkie prace pisemne tj. sprawdziany, testy, diagnozy, zapowiedziane kartkówki pisał w pierwszym terminie, na lekcji z klasą,
- 4) na bieżąco wykonywał wszystkie zadawane prace domowe,
- 5) wykorzystał wszystkie możliwości poprawy oceny zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- 6) nie otrzymał oceny nieodstatecznej za „ściągnięcie”,
- 7) w przypadku wnioskowania o ocenę najwyższą, celującą, brał udział i osiągał sukcesy w olimpiadzie chemicznej i konkursach chemicznych, na etapie wyższym niż szkolny,
- 8) zachowanie ucznia na lekcji nie budzi żadnych zastrzeżeń, jest zgodne z regulaminem szkolnym.

VII. Warunki podwyższenia oceny końcowej na wyższą niż proponowana przez nauczyciela:

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wystąpić z pisemnym wnioskiem wraz z uzasadnieniem do nauczyciela prowadzącego zajęcia z chemii, o podwyższenie oceny z tych zajęć, w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego semestralnej ocenie klasyfikacyjnej z chemii. Wniosek należy złożyć w sekretariacie szkoły.

UWAGA: Przewidywana ocena może ulec zmianie, po uwzględnieniu ostatnich prac kontrolnych.

2. Uczeń zobowiązany jest w przypadku chęci uzyskania oceny wyższej do napisania egzaminu rocznego, który może zawierać zadania otwarte i zamknięte z semestru I i II. Zadania dostosowane

są do profilu, poziomu klasy oraz do wymagań programowych na poszczególne oceny. **Ocena uzyskana z testu jest jednoznaczna i nie podlega zmianie, otrzymuje ją uczeń na koniec roku szkolnego niezależnie od wcześniej zaproponowanej przez nauczyciela.**

3. Wniosek o podwyższenie oceny można złożyć tylko wtedy, jeśli uczeń spełnia wszystkie poniższe warunki:
- 1) ma bardzo wysoką frekwencję (co najmniej 90%) na zajęciach szkolnych, w szczególności na zajęciach edukacyjnych, z których wnioskuje o podwyższenie oceny,
  - 2) wszystkie opuszczone przez niego godziny są wiarygodnie usprawiedliwione, w szczególności dotyczy to nieobecności na zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności,
  - 3) wszystkie prace pisemne tj. sprawdziany, testy, diagnozy, zapowiedziane kartkówki pisał w pierwszym terminie, na lekcji z klasą,
  - 4) na bieżąco wykonywał wszystkie zadawane prace domowe,
  - 5) wykorzystał wszystkie możliwości poprawy oceny zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
  - 6) nie otrzymał oceny niedostatecznej za „ściągnięcie”,
  - 7) w przypadku wnioskowania o ocenę najwyższą, celującą, brał udział i osiągał sukcesy w olimpiadzie chemicznej i konkursach chemicznych, na etapie wyższym niż szkolny,
  - 8) zachowanie ucznia na lekcji nie budzi żadnych zastrzeżeń, jest zgodne z regulaminem szkolnym.

VIII. Obowiązki i prawa ucznia na zajęciach lekcyjnych:

Każdy uczeń:

- ma prawo do nauki na lekcjach chemii,
- jest oceniany obiektywnie, a oceny które otrzymuje mają charakter jawny,
- ma prawo do pomocy merytorycznej i wychowawczej nauczyciela,
- ma prawo do nadrabiania braków w ramach konsultacji,
- ma prawo do zwolnienia ze sprawdzianu, kartkówki, odpowiedzi ustnej lub zadania domowego w wyjątkowych przypadkach losowych.

Uczniowie gimnazjum i liceum **mają obowiązek** prowadzenia:

- zeszytów przedmiotowych (oprócz klas 1A i 1B),
- zeszytów ćwiczeń (gimnazjum),
- kart pracy (klasy 1A i 1B),
- maturalnych kart pracy (klasy 1 – 3 liceum o profilu medycznym).

Na lekcjach chemii telefony komórkowe lub inne urządzenia elektroniczne pozostają w torbach uczniów. Uczniowie mają prawo do korzystania z kalkulatorów niewbudowanych w inne urządzenia elektroniczne.

Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji, zaraz po jej rozpoczęciu:

1. przy 1 godz. chemii w tygodniu – 1 nieprzygotowanie,
2. przy 2 i więcej godzinach chemii w tygodniu – 2 nieprzygotowania,
3. niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na następny semestr,
4. nieprzygotowania nie dotyczą zapowiedzianych prac pisemnych.

W przypadku niestosownego zachowania uczniów podczas lekcji mogą zostać podjęte niekonwencjonalne działania dydaktyczno-wychowawcze.

IX. Wymagania edukacyjne - oceniane aktywności ucznia (wiedza, umiejętności, postawy):

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie i z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- ma wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania;
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk;
- proponuje rozwiązania nietypowe;
- osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie i z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy, np.: układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic, zestawień, encyklopedii, internetu;
- planuje i bezpiecznie przeprowadza doświadczenia chemiczne;
- biegłe pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie na każdej lekcji i w domu;
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- starał się pracować systematycznie i doskonalił w sobie tę cechę;
- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: układ okresowy pierwiastków chemicznych, wykresy, tablice;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- z pomocą nauczyciela zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie w miarę swoich możliwości;
- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje bardzo proste eksperymenty chemiczne, zapisuje

proste wzory chemiczne i proste równania reakcji chemicznych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, napisać prostych wzorów chemicznych i prostych równań reakcji chemicznych;
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznym

X. Sposoby informowania uczniów:

Na pierwszej godzinie lekcyjnej w danym roku szkolnym (lekcje organizacyjne) nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO. Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły. Oceny częściowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.